

Liselerin Pansiyonunda Nöbetçi Öğretmen Olmak: Sorunlar ve Çözüm Önerileri*

Becoming a Hall Monitor at High School Hostels: Problems and Solutions

Abdullah ÇETİN¹, Sami AYDIN²

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi. abdcecin46@gmail.com

²Milli Eğitim Bakanlığı, Öğretmen. sami.aydin82@hotmail.com

Makalenin Geliş Tarihi: 26.07.2019

Yayına Kabul Tarihi: 26.11.2019

ÖZ

Bu araştırma öğretmenlerin; pansiyonlu okullarda nöbet tutmalarının günlük yaşantılarına etkilerini, pansiyonda nöbet tutma gerekçelerini, pansiyonda nöbet tutarken karşılaştıkları problemleri ve çözüm önerilerini ortaya çıkarmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim desenine uygun olarak yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında Kahramanmaraş ilindeki pansiyonu olan devlet liselerinde görev yapan 17 gönüllü öğretmen oluşturmuştur. Çalışma grubu maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Çeşitlilik olarak katılımcıların farklı tür okulların pansiyonlarında nöbet görevi yapmaları alınmıştır. Bu çalışmada görüşme türlerinden yarı yapılandırılmış görüşme türü ve veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Toplanan veriler içerik analizi tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırmanın sonucunda öğretmenlerin pansiyonda nöbet tutmalarının günlük yaşantılarına sosyal, bedensel ve psikolojik etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin pansiyonda nöbet tutma gerekçelerinin ekonomik, sorumluluk, mesleki adanmışlık ve mevzuatla ilgili olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin pansiyonda nöbet tutarken öğrenci, öğretmen, yönetsel ve veli merkezli sorunlarla karşılaştıkları belirlenmiştir. Araştırmada öğretmenler mevzuat, yönetim ve işbirliğiyle ilgili önerilerde bulunmuşlardır.

Anahtar Sözcükler: Lise öğretmeni, Pansiyonlu okul, Nöbet tutma

ABSTRACT

This research aims to unveil teachers' perceptions towards the effects of hall monitoring in the students' hostel on their daily lives, the reasons for hall monitoring in the students' hostel, the problems they encounter during hall monitor, and their recommendations for the problems they

***Ahntılama:** Çetin, A ve Aydın, S. (2019). Liselerin pansiyonunda nöbetçi öğretmen olmak: sorunlar ve çözüm önerileri. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(3), 1797-1825.

face during duty. Therefore, the research used phenomenological design, one of the qualitative research methods. The research was conducted with 17 volunteer teachers working at state high schools which have hostels for students in Kahramanmaraş during the 2018-2019 academic year. Maximum variation sampling method was used in order to determine the working group. That participants work in different types of schools having hostels was evaluated as variation. This research utilized semi-structured interview type and semi-structured interview form prepared by the researchers as a data collection tool. Content analysis technique was used during data analysis. Research results revealed that teachers' hall monitoring in the students' hostel had social, physical and psychological effects on their daily lives. The reasons for teachers' hall monitoring in the students' hostel were identified to be related to economy, responsibility, professional commitment and legislation. Research results also suggested that teachers faced student, teacher, administrative and parent centered problems while monitoring at the hostel. Based on the research results, teachers developed various solution recommendations related to legislation, management and cooperation.

Keywords: High school teacher, Boarding school, Hall monitoring

GİRİŞ

Eğitim insanların sosyal, politik, kültürel ve ekonomik yaşamında olumlu değişikliklerin gerçekleşmesinde, vazgeçilmez bir enstrüman, güçlü bir yapı olarak kabul edilmektedir. Eğitimde merkezi role sahip olan öğretmenler ise eğitim sürecinin gerçekleşmesinde önemli bir aktör olarak görülmektedir (Boudersa, 2016). Önemli aktör olmasının nedeni; eğitim sisteminde her şeyin öğretmenin enerjisi ve becerilerine göre şekillenmesi (The Centre for Education National Research Council, 2001), çağın bilgi ve teknolojik gelişmelerine bağlı olarak toplumun ihtiyaç duyduğu bireyleri yetiştirmesi (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2013), öğretim faaliyetlerini yürütürken öğrencilerine örnek olarak onlara tutum ve davranışları kazandırması (Özdemir, 2018), öğrenciler üzerinde derin bir etkileme gücüne sahip olması (Khan, Fauzee ve Daud, 2015), toplumları geleceğe taşıyarak modern ve demokratik toplum ülküsünün gerçekleşmesi (Köktaş, 2003) şeklinde sıralanabilir.

Eğitim sistemin ana unsuru olan öğretmenler eğitim sürecinde çok fazla ve çeşitte roller üstlenmekte, bu roller kültürlere/toplumlara, zamana ve şartlara göre değişim göstermektedir. Şişman (2000) öğretmenin rollerini okul dışı ve okul içi olmak üzere iki kategoride gruplandırmaktadır. Özdemir (2018) öğretmenin okul dışındaki rollerini

aydın, uzman ve aile ferdi olarak belirtirken okul içindeki rollerini model, ana-baba, lider, bilgi kaynağı, yargıç, rehber, danışman, sosyolog, teknolog, meslektaş olarak belirtmektedir. MEB (2013) ise öğretmenlerin belirtilen okul içi rollerinin yanında sınıf düzeni ve yönetim görevini yerine getirme, eğitim ve öğretimin gerektirdiği fiziksel ve psikolojik ortamı hazırlama gibi rollerinin de olduğunu vurgulamaktadır. Bunun yanında öğretmenin okul içinde rollerinden bir diğeri ise nöbet görevini yerine getirmektir (Demir ve Oral, 2016).

Öğretmenler okulun bina ve tesislerinin durumuna, öğrenci mevcuduna, okulun yatılı, gündüzlü, normal veya ikili eğitim yapma şekline göre nöbet tutarlar. Bu nöbetlerini okul müdürlüğünce düzenlenen nöbet çizelgesine göre normal eğitim yapan okullarda gün süresince, ikili öğretim yapan okullarda ise kendi devresinde yerine getirirler (MEB, 2014). Öğretmenlerin görev yapma durumlarına göre nöbet tuttıkları okullardan biri de pansiyonlu okullardır. Pansiyonlu okullar; MEB kalkınma planlarında öngörülen hedefler doğrultusunda parasız, yatılı ve burslu öğrencilerin okutulduğu resmî okullardır. Bu öğrencilerin pansiyonda kalabilmesi maddi imkânlardan yoksun ve başarılı olmalarına bağlıdır. Pansiyonlu okullar ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında yatılı okuyan öğrencilere barınma, beslenme ve yatma imkânlarının sunulduğu yer olarak ifade edilmektedir (MEB, 2014). Pansiyonlu okullara öğretmenlerin nöbetçi olarak görevlendirilmesi belirli kurallara göre yapılmaktadır. Nöbetçi öğretmenler; öncelikle okulda görevli öğretmenler arasından, okulda yeterli sayıda öğretmen bulunmaması ve ihtiyacın karşılanamadığı durumlarda ise sırayla aynı yerleşim yerindeki ilçe ve ildeki diğer eğitim kurumlarında görevli ve istekli öğretmenler arasından, okul müdürünün teklifi ve milli eğitim müdürünün onayıyla görevlendirilirler. İstekli öğretmenlerle nöbetçi öğretmen ihtiyacının karşılanamaması halinde sırayla yerleşim yerindeki ilçede ve ildeki diğer eğitim kurumlarında görevli öğretmenler arasından resen görevlendirme yapılır. Nöbetçi öğretmenin görevlendirilmesinde aynı pansiyondaki kız ve erkek öğrencilere ait bölümlerin her biri ayrı bir pansiyon gibi değerlendirilir. Bir günde özel eğitim okulları pansiyonlarında elli öğrenciye kadar iki, elli bir ve üzeri sayıda öğrenci için üç nöbetçi öğretmen

görevlendirilmesi esastır. Diğer okul pansiyonlarında yüz öğrenciye kadar iki, yüz bir ve üzeri sayıda öğrenci için üç nöbetçi öğretmen görevlendirilmesi esastır. Erkek öğrencilerin kaldıkları pansiyonlarda erkek, kız öğrencilerin kaldıkları pansiyonlarda kadın, kız ve erkek öğrencilerin kaldıkları aynı binadaki pansiyonlarda ise hem erkek hem kadın nöbetçi öğretmen görevlendirilir (MEB, 2016). Pansiyonlu okullarda nöbetçi öğretmenlerin görevleri öğrencilerin yeme, yatma, dinlenme, eğitim ve öğretim, etüt çalışmalarıyla benzeri hizmetlerin yürütülmesini ilgili mevzuat doğrultusunda gerçekleştirmektir (MEB, 2013). Pansiyonlarda görevli nöbetçi öğretmenin görev ve sorumlulukları şunlardır;

- a) Pansiyonda kalan öğrencilerin ders saatleri dışında eğitimleri ile ilgilenmek ve gerektiğinde derslerine yardımcı olmak.
- b) Gece bekçilerini veya güvenlik görevlilerini kontrol etmek.
- c) Etüt aralarında öğrencileri gözetim altında bulundurmak.
- d) Pansiyon yoklamalarını yapmak ve elektronik ortamda pansiyonla ilgili günlük veri girişini gerçekleştirmek.
- e) Pansiyona gelen ziyaretçiler ile ilgili işleri yürütmek.
- f) Disiplin olayları ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- g) Hastalanan öğrencilerin durumuyla ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- h) Öğrencilerin ilaçlarının dağıtımı ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- i) Okul yönetimince verilen diğer görev ve sorumlulukları yerine getirmek.

Nöbetçi öğretmen, görevlerinden dolayı ilgili müdür yardımcısına karşı sorumlu olup okul yönetimince hazırlanacak nöbet çizelgesine ve pansiyon yönergesine göre nöbet tutmakla yükümlüdür (MEB, 2016). Öğretmenin bahsedilen nöbete ilişkin görev ve sorumlulukları öğrencilerin sorumluluklarını yerine getirip getirmediğini kontrol etmeye odaklanmış bir denetim biçimi olduğu görülmektedir (Demir ve Oral, 2016).

Türkiye’de öğretmenlerin nöbet görevi konusunda; öğretmenlerin okul nöbetleri hakkındaki düşüncelerini, problemlerini ve nöbetlere ilişkin önerilerini belirlemeye yönelik Gündoğdu, Saracaloğlu, Altın ve Üstündağ’ın (2014) çalışması, sınıf öğretmenlerinin nöbette istenmeyen durum ve davranışlara ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik Bayındır’ın (2015) çalışması, öğretmenlerin nöbet görevine ilişkin algıları belirlemeye yönelik Demir ve Oral’ın (2016) çalışması, okul güvenliğinin sağlanması konusunda nöbetçi öğretmen uygulamasına ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesine yönelik Ayyıldız’ın (2015) çalışması bulunmaktadır. Yapılan çalışmalar incelendiğinde çalışmaların odaklandığı konunun daha çok okulda gün içinde tutulan nöbetle ilgili olduğu görülmüş, pansiyonda nöbet tutma konusunda herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu durum araştırmacılar tarafından eksik olarak değerlendirilmiş ve araştırılmasına karar verilmiştir. Eğitimin niteliğine etki eden faktörler bir bütünün parçaları olarak düşünüldüğünde sayıları son zamanlarda artan, genellikle Fen Lisesi gibi akademik seviyesi üst düzey okullar olan pansiyonlu okullarda istenilen başarının elde edilmesi eğitimin niteliği açısından önemlidir. Pansiyonlu okulların başarısı pansiyonda nöbet tutan öğretmenlerin nöbette karşılaştıkları sorunların ortaya çıkartılması ve çözülmesiyle mümkün olabilir. Bu araştırmadan elde edilecek verilerin pansiyonda nöbet tutarken karşılaşılan sorunlara çözüm üreteceği, zorlukları asgari düzeye indirme adına yapılacak yasal düzenleme ve çalışmalara kaynak teşkil edeceği düşünülmektedir. Bu bağlamda araştırmanın problem cümlesi “Pansiyonda nöbetçi öğretmen olmak hakkında öğretmenlerin görüşleri nelerdir?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu temel problem doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- 1) Pansiyonda nöbet tutmanın öğretmenlerin günlük yaşantılarına etkileri nelerdir?
- 2) Öğretmenler hangi gerekçelerle pansiyonda nöbet tutmaktadırlar?
- 3) Öğretmenlerin nöbet tutarken karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
- 4) Öğretmenlerin nöbet tutarken karşılaştıkları problemlere yönelik çözüm önerileri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın Deseni

Bu araştırmada pansiyonda nöbet tutmanın öğretmenlerin günlük yaşantılarına etkileri, hangi gerekçelerle nöbet tuttukları, nöbet tutarken yaşadıkları problemler ve bu problemlere getirdikleri çözüm önerileri öğretmenlerin bakış açısıyla ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Bu yüzden araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim desenine uygun olarak yürütülmüştür. Olgubilim deseninde temel amaç bir olgu ile ilgili kişisel deneyimleri evrensel nitelikteki bir açıklamaya indirmektir (Creswell, 2016).

Çalışma Grubu

Olgubilim deseninde yürütülen çalışmalarda katılımcıların olguyla birinci dereceden ilişkili deneyim sahibi ve olguyu açıklayacak kişiler olması gerekmektedir (Creswell, 2016: Patton, 2014). Çalışma grubunun belirlenmesinde araştırmanın amacına uygun olarak maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çeşitlilik olarak katılımcıların farklı tür okulların pansiyonlarında görev yapmaları alınmıştır. Çalışma grubu 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında Kahramanmaraş ilindeki pansiyonu olan devlet liselerinde görev yapan 17 gönüllü öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmada etik kurallarına uyma adına öğretmenlerin açık adları yerine Ö1...Ö17 şeklinde kodlar verilmiştir. Katılımcıların demografik özellikleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Demografik Özellikleri

Kod	Cinsiyet	Kıdem yılı	Branşı	Okul Türü
Ö1	Erkek	5	Din Kültürü ve Ahlak Bil.	İmam-Hatip Lisesi
Ö2	Erkek	11	İngilizce	Fen Lisesi
Ö3	Erkek	18	Matematik	Fen Lisesi
Ö4	Erkek	12	İngilizce	Anadolu Lisesi
Ö5	Erkek	17	Tarih	Anadolu Lisesi
Ö6	Erkek	30	Din Kültürü ve Ahlak Bil.	Meslek Lisesi
Ö7	Erkek	20	Türk Dili ve Edebiyatı	Meslek Lisesi
Ö8	Kadın	20	Coğrafya	Fen Lisesi
Ö9	Kadın	18	Kimya	Anadolu Lisesi
Ö10	Kadın	27	Türk Dili ve Edebiyatı	Fen Lisesi
Ö11	Kadın	29	Biyoloji	Meslek Lisesi
Ö12	Kadın	3	İngilizce	Anadolu Lisesi
Ö13	Kadın	19	Meslek Dersleri	İmam-Hatip Lisesi
Ö14	Kadın	12	Meslek Dersleri	İmam-Hatip Lisesi
Ö15	Kadın	24	Felsefe	Anadolu Lisesi
Ö16	Kadın	8	Meslek Dersleri	İmam-Hatip Lisesi
Ö17	Kadın	15	Meslek Dersleri	İmam-Hatip Lisesi

Tablo 1 incelendiğinde çalışma grubundaki öğretmenlerin 5'i imam-hatip lisesinde, 4'ü fen lisesinde, 5'i Anadolu lisesinde, 3'ü meslek lisesinde görev yapmaktadır. Çalışma grubundaki kadın öğretmenlerin (%59) sayısı, erkek öğretmenlerin sayısından fazladır. Çalışma grubundaki öğretmenlerin 6'sı 16-20 yıllık kıdeme (%35), 4'ü 11-15 yıllık kıdeme (%24), 3'ü 26-30 yıllık kıdeme (%18), 2'si beş yıldan az kıdeme (%12), 1'i 6-10 yıllık kıdeme (%6), yine 1'i 21-25 yıllık kıdeme (%6) sahiptir.

Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Bu çalışmada verilerin toplanmasında görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşme sözlü iletişim yoluyla verilerin toplanmasını ifade eder (Karasar, 2009). Görüşme nitel araştırmalarda sistematik veri toplamak için en yaygın kullanılan veri toplama araçlarından olup, kişilerin konuyla ilgili düşüncelerini, tutumlarını, deneyimlerini, algılarını ve konuya yüklediği anlamı ortaya çıkarmak amacı ile gerçekleştirilir (Merriam, 2013; Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu çalışmada görüşme türlerinden yarı

yapılandırılmış görüşme türü ve veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda sekiz soru yer almaktadır. İlk bölümde yer alan dört soru katılımcıların demografik bilgilerini almaya yönelik iken ikinci bölümde yer alan dört açık uçlu soru ise katılımcıların pansiyondaki görevleri ile ilgilidir. Görüşme formundaki açık uçlu sorular literatür taraması yapılarak hazırlanmış, oluşturulan taslak görüşme formu ile ilgili Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesinde görevli iki uzmanın görüşü alınmıştır. Aynı zamanda açık uçlu soruların anlaşılması ile ilgili problem olup olmadığını test etmek için iki öğretmene sorular sorularak cevaplar alınmış, öğretmenlerin görüşlerinden faydalanılarak görüşme formuna son şekli verilmiştir. Hazırlanan görüşme formu 2018-2019 eğitim öğretim yılında Kahramanmaraş ilindeki pansiyonu olan devlet liselerinde görev yapan öğretmenlere uygulanmıştır. Uygulamadan önce öğretmenlere araştırma hakkında bilgi verilmiş gönüllü olan öğretmenler araştırmaya katılımcı olarak dâhil edilmiştir.

Verilerin Analizi

Bu araştırmada veriler içerik analizi tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. İçerik analizi, toplanan verilerin derinlemesine incelendiği, tema ve kodların oluşturulduğu, tema ve kodların bir araya getirilerek okuyucunun anlayabileceği şekilde sunulduğu ve yorumlandığı bir tekniktir (Creswell, 2016; Yıldırım ve Şimşek, 2011). İçerik analizi önceden var olmayan yeni temaların, kategorilerin ve boyutların ortaya çıkarılmasına olanak tanır. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s. 227). İçerik analizinde elde edilen veriye odaklanıldığından tümevarımsal analiz yönteminin daha uygun olacağı belirtilmektedir (Patton, 2014). Bu araştırmada içerik analizine uygun olarak öncelikle veriler düzenlenerek analize hazır hale getirilmiş, tüm veriler gözden geçirilerek verilerin bütünü hakkında bilgi sahibi olunmuş, katılımcıların verdiği cevaplar doğrultusunda kodlama yapılmış, ilişkili kodlar bir araya getirilerek temalar oluşturulmuş, kodlar ve temalar düzenlenerek tablollaştırılmış, bulgular okuyucunun anlayacağı şekilde bütünsel bir bakış açısı ile sunulmuş ve okuyucunun anlayacağı bir

dil kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda geçerlilik ve güvenilirliği sağlamak için Lincoln ve Guba (1985) tarafından bazı öneriler sunulmuştur. Bunlar veri, yöntem ve araştırmacı çeşitilmesi, uzman görüşüne başvurulması, araştırma ile ilgili ayrıntılı bilgi verilmesi, betimleme yapılması, katılımcı teyidi alınması ve direk alıntılara yer verilmesidir. Bu araştırmada geçerliliği güvenilirliği sağlamak için iki araştırmacı birlikte çalışmış, veri toplama araçları hazırlanırken uzman görüşüne başvurulmuş, araştırmanın gerçekleştirilmesi ve raporlaştırılması gibi tüm aşamaları hakkında ayrıntılı bilgi verilmiş, katılımcı teyidi alınmış, katılımcıların görüşlerinden direk alıntılara yer verilmiş, araştırmanın sunumunda okuyucunun anlayacağı bir dil kullanılmış, bulgular tablolaştırılmış ve araştırma ile ilgili veriler dış denetim için dosyalanmıştır. Araştırmada kodlama güvenilirliği sağlamak için araştırmacılar birbirinden bağımsız ayrı ayrı kodlama yapmışlardır. Araştırmacılar arasındaki uyum Miles ve Huberman'ının uyum formülü ($\text{Güvenirlik} = \frac{\text{Görüş birliği/Görüş birliği} + \text{Görüş ayrılığı}}{2} \times 100$) kullanılarak ile hesaplanmıştır (Miles ve Huberman, 1994, s.64). Kodlayıcılar arasındaki uyum oranı .88 olarak elde edilmiştir. Elde edilen sonuç .70'ten büyük olduğu için güvenilir olduğu söylenebilir (Akay ve Ültanır, 2010: 80). Silverman (2005) farklı kodlamaların olduğu durumlarda kodlayıcıların birlikte tartışarak karar ortak karara varmasının gerektiğini belirtmiştir. Bu araştırmada görüş ayrılığı olan kodlar araştırmacılar tarafından tartışılmış, fikir birliğine varılarak kodun ne olacağına karar vermişlerdir.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde verilerden elde edilen bulgular araştırmanın alt amaçları doğrultusunda sırası ile verilmiştir.

Öğretmenlerin Pansiyonda Nöbet Tutmalarının Günlük Yaşantılarına Etkisine İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt amacı öğretmenlerin pansiyonda nöbet tutmalarının günlük yaşantılarına etkilerini ortaya çıkarmaktır. Bu kapsamda öğretmen görüşlerinden elde edilen bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmenlerin Pansiyonda Nöbet Tutmalarının Günlük Yaşantılarına Etkisi

Temalar	Kodlar	Katılımcılar
Sosyal Yaşama Etki	Ev İşlerinin aksaması	Ö8, Ö13, Ö14, Ö15, Ö17
	Aileye zaman ayıramama	Ö1, Ö14, Ö17
	Çocuklarla ilgilenememe	Ö13, Ö14
	Aile ilişkilerinde sorun yaşama	Ö13
	Çocuklara bakıcı bulamama	Ö8
	Misafir kabul edememe/ misafirlğe gidememe	Ö5
Bedensel Etki	Yorgunluk hissetme	Ö1, Ö3, Ö4, Ö6, Ö9, Ö15, Ö16
	Performans düşüklüğü	Ö9, Ö10, Ö11, Ö14, Ö15, Ö16
	Uyku problemi yaşama	Ö13, Ö14, Ö15
Psikolojik Etki	Sorumluluk artması	Ö2, Ö11, Ö15
	Stres oluşturma	Ö9, Ö17

Tablo 2 incelendiğinde pansiyonda nöbet tutmanın öğretmenlerin günlük yaşantılarına etkisi sosyal yaşama etki, bedensel ve psikolojik etki temaları altında toplanmıştır. Pansiyonda nöbet tutmanın sosyal yaşama etkisi teması altında yer alan ve en sık karşılaşılan etkisi ev işlerinin aksaması (Ö8, Ö13, Ö14, Ö15, Ö17) olarak ifade edilmiştir. Örneğin ev işlerinin aksamasını Ö13 ‘*Nöbet günü evde olmadığınız için dağılan evi toplamak zorunda kalıyorsunuz.*’ şeklindeki cümlesiyle ifade ederken Ö14 ‘*Evdeki gündelik işlerim yemek, temizlik, çamaşır vb. aksamaktadır.*’ şeklinde ifade etmiştir. Ayrıca öğretmenler ailelerine zaman ayıramadıklarını (Ö1, Ö14, Ö17) ve çocuklarıyla ilgilenemediklerini (Ö13, Ö14) belirtmişlerdir. Konu ile ilgili olarak Ö14 görüşünü ‘*Çocuklarıma ve eşime gereken ilgiyi gösterememekteyim.*’ şeklindeki cümlesiyle vurgularken, Ö13 ‘*Evde siz yokken çocuklarınız mağdur oluyor.*’ şeklindeki cümlesiyle vurgulamıştır. Aile ilişkilerinde yaşadığı sorunu Ö13 ‘*... nöbet ailevi*

birtakım sorunlara yol açıyor.’ şeklinde belirtmiştir. Çocuklarına bakıcı bulmakta güçlük çektiğini Ö8 *‘Gece çocukların yanında kalacak aile büyüğü her defasında değiştiğinden önceden haber veriyorum.*’ şeklindeki cümleyle ifade etmiştir. Konu ile ilgili Ö5’in görüşü ise *‘...misafir kabul ya da misafirlğe gidiş gibi durumları nöbetimize dikkat ederek yaşıyoruz.*’ şeklindedir.

Öğretmenler, bedensel etki temasında pansiyonda nöbet tutmanın yorgunluk hissetmeye (Ö1, Ö3, Ö4, Ö6, Ö9, Ö15, Ö16), performans düşüklüğüne (Ö9, Ö10, Ö11, Ö14, Ö15, Ö16) ve uyku problemi yaşamaya (Ö13, Ö14, Ö15) sebep olduğunu ifade etmişlerdir. Pansiyonda nöbet tutmanın meydana getirdiği yorgunluğu Ö4 *‘Dersten sonra pansiyonda nöbet tutmanın yarattığı yorgunluk adeta pestilimizi çıkarır dereceye ulaşıyor.*’ şeklinde ifade ederken, Ö9 yaşamış olduğu performans düşüklüğünü *‘Yurt sonrası derslerimiz çok yoğunsa, bu okulda performansımızı kötü etkiliyor’* şeklinde ifade etmiştir. Ö13 yaşadığı uyku problemini *‘Gece yer değişikliği sebebiyle verimsiz bir uyku oluyor.’* şeklindeki cümlesi ile açıklamıştır.

Nöbet tutmanın öğretmenlerde yarattığı psikolojik etkiyi öğretmenler stres oluşturma (Ö17, Ö9) ve sorumluluğun artması (Ö2, Ö11, Ö15) olarak ifade etmişlerdir. Ö17 yaşadığı stresi *‘Nöbet daha 1-2 gün öncesinden başlayarak ailem ve kendi üzerimde strese neden olmaktadır.’* cümlesiyle belirtmiştir. Ö15 ise sorumluluğunun artmasını *‘Gece sorumluk duygusu sizi uyutmadığı için sabah yorgun kalkıyorsunuz.’* cümlesiyle ifade etmiştir.

Öğretmenlerin Pansiyonda Nöbet Tutma Gerekçelerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt amacı öğretmenlerin pansiyonda nöbet tutmalarının gerekçelerini ortaya çıkarmaktır. Bu kapsamda öğretmen görüşlerinden elde edilen bulgular Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Öğretmenlerin Pansiyonda Nöbet Tutma Gerekçeleri

Temalar	Kodlar	Katılımcılar
Ekonomik	Maddi getirisi nedeniyle nöbet tutma	Ö4, Ö7, Ö12
Sorumluluk	Millî manevi değerleri öğrencilere aşlamak	Ö1, Ö6
	Öğrencilerin sorumluluk bilincini arttırmak	Ö2
Mesleki adanmışlık	Empati kurmak	Ö1, Ö2, Ö4
	Öğrencileri yakından tanımak	Ö3, Ö5
	Sosyal aktivite olarak görme	Ö1, Ö7
	Öğrencilerle ilgilenmeyi sevme	Ö8
Mevzuat	Zorunluluktan nöbet tutma	Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö14, Ö16, Ö17

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenlerin pansiyonda nöbet tutma gerekçeleri ekonomik, sorumluluk, mesleki adanmışlık ve mevzuat temaları altında toplanmıştır. Üç öğretmen maddi gerekçelerle nöbet tuttuklarını (Ö4, Ö7, Ö12) ifade etmişlerdir. Konu ile ilgili olarak Ö12 görüşünü *'Maddi yönden getirisi sebebiyle pansiyonda nöbet tutmaktayım.'* şeklindeki cümlesiyle ifade etmiştir.

Pansiyonda nöbet tutan öğretmenler millî ve manevi değerleri öğrencilere aşlamak (Ö1, Ö6) ve öğrencilerin sorumluluk bilincini arttırmak (Ö2) için nöbet tuttuklarını belirtmişlerdir. Öğrencilere millî ve manevi değerleri aşlamak için nöbet tuttuğun belirten Ö6 görüşünü *'Yüreği vatan sevgisiyle dolu, inançlı, bilinçli, duyarlı nesiller yetiştirmek için nöbet tutuyorum.'* şeklindeki cümlesiyle vurgularken, Ö2 görüşünü *'Öğrencilerin sorumluluk bilincini arttırmak için nöbet tutuyorum'* şeklindeki cümlesiyle vurgulamıştır.

Mesleki adanmışlık teması altında öğretmenler öğrencilerle empati kurdukları için (Ö1, Ö2, Ö4) nöbet tuttuklarını belirtmişlerdir. Ö1 görüşünü *'Ders içindeki resmi kuralcı öğretmen rolünden, arkadaş babacan rolüne bürünerek öğrencinin duygu dünyasına inebilmek için pansiyonda görev almaktayım.'* şeklindeki cümlesiyle ifade etmiştir. Ayrıca öğretmenler öğrencileri yakından tanımak (Ö3, Ö5) ve sosyal aktivite olarak gördükleri (Ö1, Ö7) için nöbet tutmuşlardır. Ö5 *'Öğrencileri daha yakından tanıma şansımız olduğu için nöbet tutmaktayım.'* şeklinde görüşünü ifade ederken, Ö7 *'Nöbet*

tutmak bana göre sosyal bir aktivitedir. şeklinde görüşünü ifade etmiştir. Öğrencilerle ilgilenmeyi sevdiğini belirten Ö8'in görüşü *'...daha sonrasında da nöbet tutmam benim oradaki öğrencileri sevmem ve merak etmemdir.'* şeklindedir.

Öğretmenlerin çoğunluğu mevzuat nedeniyle zorunlu nöbet tuttuklarını (Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö14, Ö16, Ö17) belirtmişlerdir. Ö16 zorunluluktan nöbet tuttuğu *'Kendi isteğimle nöbet tutmuyorum. Pansiyon nöbeti zorunlu olduğu için nöbet tutuyorum. Zorunlu olmasaydı tutmazdım.'* şeklindeki cümlesiyle ifade etmiştir. Konu ile ilgili Ö17 ise görüşünü *'Okul idaresi zorunlu tuttuğu için pansiyonda nöbet tutmaktayım. İsteğe bağlı olsa bir gün dahi nöbet tutmak istemezdim.'* şeklinde ifade etmiştir.

Öğretmenlerin Pansiyonda Nöbet Tutarken Karşılaştıkları Problemlere İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt amacı öğretmenlerin pansiyonda nöbet tutarken karşılaştıkları problemleri ortaya çıkarmaktır. Bu kapsamda öğretmen görüşlerinden elde edilen bulgular Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Öğretmenlerin Pansiyonda Nöbet Tutarken Karşılaştıkları Problemler

Tema	Kategori	Kodlar	Katılımcılar
Öğrenci Merkezi Sorunlar	Sağlık Problemleri	Öğrencilerin hastalanması	Ö9, Ö10, Ö11, Ö17
		Temizlik	Ö5, Ö8
	Disiplin Problemleri	Kurallara uymama	Ö1, Ö6, Ö7
		Yat-kalk saatlerine uyulmaması	Ö4
	Psikolojik Problemler	İzin dönüşü yurda geç gelme	Ö9
		Aile özlemi duyma Öğrencilerin gece uyuyamaması	Ö13, Ö15 Ö2
Davranış Problemleri	Öğrencilerin öğretmenlerine karşı umursamaz tavırları	Ö4, Ö13, Ö15	
	İsraf etme	Ö4, Ö8	
	Öğrencilerin arkadaşlarına karşı umursamaz tavırları	Ö8	
Öğretmen Merkezli Sorunlar	Öğretmenlerin kişisel sorunları	Pansiyonda uyuyamama	Ö17
		Pansiyon yemeklerini yiyememe	Ö17
	Diğer nöbetçi	Nöbetçi öğretmenlerin	Ö6

	öğretmenlerle yaşanan sorunlar	görevlerini ciddiye almaması	
Yönetmelik Merkezli Sorunlar	Yemeklerle ilgili problemler	Ara öğünlerin yetersiz oluşu	Ö8, Ö12
		Yemek menülerinin yerel tatlara uygun yapılmaması	Ö1
		Öğrencilerin yemekleri beğenmemesi	Ö4
	Fiziksel yapı ile ilgili problemler	Çok fazla öğrenci olması	Ö2
		Aktiviteler için alan yetersizliği	Ö5
		Gürültü	Ö8
		Banyoda sıcak su olmaması	Ö12
	Personel eksikliği ile ilgili problemler	Pansiyon telefonunun bozuk oluşu	Ö12
		Sağlık personeli olmaması	Ö4, Ö11
		Rehber öğretmen olmaması	Ö4
Veli Merkezli Sorunlar	Velilerin öğrencileri ile ilgili problemleri	Aşçı ve yardımcı personel eksikliği	Ö4
		Öğrencileri pansiyonda kalmaya zorlama	Ö1
	Velilerin okul kuralları ile ilgili problemleri	Vakitsiz veli ziyaretleri	Ö16
		Vakitsiz veli telefonları	Ö16

Tablo 4 incelendiğinde öğretmenlerin pansiyonda nöbet tutarken karşılaştıkları sorunlar öğrenci, öğretmen, yönetmelik ve veli merkezli temalar altında toplanmıştır. Öğrenci merkezli sorunlar, sağlık, disiplin, psikolojik, davranış problemleri kategoriler altında gruplandırılmıştır. Sağlık sorunlarıyla karşılaşan öğretmenler; öğrencinin hastalanmasını (Ö9, Ö10, Ö11, Ö17) ve temizliğe (Ö5, Ö8) dikkat etmemesini sorun olarak görmektedir. Örneğin öğrencilerin sağlık sorunlarıyla ilgili yaşadığı problemi Ö9 'Öğrencilerin hastalanması çok sorun oluşturuyor. Çünkü ambulans çağırıp hastaneye gitsek bile tekrar kendi imkânlarımızla gelmemiz gerekiyor. Öğrenciyi kendi aracımızla getirmek de yasak deniliyor. Yönetmeliğe göre böyle bir çelişki yaşıyoruz.' şeklindeki cümlesiyle ifade etmiştir. Temizlik ile ilgili yaşadığı problemi Ö8 'Kız çocukları olmalarına rağmen odaları çok dağınık. Çöpler dahi masada. O halde bırakıp uyuyabiliyorlar.' şeklinde ifade etmiştir.

Öğretmenlerin öğrencilerle ilgili yaşadıkları disiplin problemleri öğrencilerin; kurallara uymaması (Ö1, Ö6, Ö7), yat-kalk saatlerine dikkat etmemesi (Ö4) ve izin dönüşü yurda geç gelmesi (Ö9) şeklinde olduğu görülmektedir. Konuyla ilgili olarak Ö7'nin görüşü '*Yurt kurallarını öğrenciler yeterince kavramamış olması.*' iken yat-kalk saatlerine uyulmamasını Ö4 '*Bazen öğrencileri sabah erkenden kaldırmak zor oluyor, erkenden yatırmak da aynı şekilde zor.*' cümlesiyle açıklamıştır. Ö9 izin dönüşü öğrencilerin geç gelmesini '*Çarşı izinlerinden vaktinde gelinmemesi bizleri tedirgin etmektedir.*' şeklindeki cümleyle ifade etmiştir.

Ö13 ve Ö15 öğrencilerin aile özlemi çekmelerini Ö2 ise öğrencilerin gece uyuyamamalarını sorun olarak görmektedirler. Konu ile ilgili Ö13 görüşünü '*Ailesi uzakta olan öğrenciler rahatsız olmaktadır.*' şeklinde ifade ederken, Ö2 '*Gece öğrencilerin bir kısmı uyuyamamaktadır*' şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerin; öğretmenlerine karşı umursamaz tavır takınmalarını üç öğretmen (Ö4, Ö13, Ö15), yaptıkları israfı iki öğretmen (Ö4, Ö8), arkadaşlarına karşı umursamaz tavırlarını bir öğretmen (Ö8) sorun olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin öğretmenlerini umursamamasıyla ilgili olarak Ö4'ün görüşü '*Öğrenciler öğretmenleri kendilerinin hizmetçisi gibi görüyor.*' şeklindedir. Ö8 öğrencilerin yaptıkları israfı '*Bana göre en büyük problemlerden biri öğrencilerin israf konusunda dikkatsiz oluşu. Yemeklerini daha az alabilirler. Ancak çok alıp yarısını döküyorlar. Kendilerini mi kontrol edemiyorlar yoksa bunu olması gereken bir durum mu görüyorlar bilmiyorum*' şeklinde ifade etmiştir. Birbirlerine karşı umursamaz tavırlarını Ö8 '*Gürültü konusunda çok hassas olmaları gerekir. Özellikle de 9. sınıflar ile 12. sınıflar arası sorun.*' şeklindeki cümlesiyle ifade etmiştir.

Öğretmen merkezli sorunlar, öğretmenlerin kişisel sorunları ve diğer nöbetçi öğretmenlerle yaşanan sorunlar kategorileri altında gruplandırılmıştır. Öğretmenlerin pansiyonda uyuyamamasını ve pansiyon yemeklerini yiyememesini Ö17 '*...pansiyonda gece uyku problemi ve yemek yiyememe problemi çektiğimden ertesi gün verimsiz oluyorum...*' şeklinde ifade ederken Ö6 '*Bazıları işi oluruna bırakıyor. Gününü*

kurtarıyor. Sadece ücret hesabı yapıyor.' şeklindeki açıklamasıyla diğer nöbetçi öğretmenlerin görevlerini ciddiye almadığını belirtmiştir.

Yöneltilmiş sorunlar yemek, fiziksel yapı, personel eksikliği kategorilerinde gruplandırılmıştır. Ara öğünlerin yetersiz oluşunu iki öğretmen (Ö8, Ö12) sorun olarak belirtmiştir. Konu ile ilgili Ö12'nin görüşü *'Ara öğünler besleyici değildir.'* şeklindedir. Ö1 yerel tatlarla göre hazırlanmayan menüler için *'Bir de öğrencilere göre hazırlanmayan yemek menüleri çocukların zaman zaman öğünlerde yetersiz beslenmelerine neden oluyor.'* şeklindeki cümlesiyle ifade etmiştir. Ö4 yemeklerin beğenilmemesini *'Yemekler şirket tarafından yollandığı için çoğu yemekler lezzetli olmuyor, beğenilmiyor.'* şeklindeki cümlesiyle belirtmiştir.

Fiziksel yapı ile ilgili olarak pansiyonda çok fazla öğrenci olmasını Ö2, *'Ciddi bir kalabalığın güvenliğini tam olarak sağlıyor muyum kaygısı yaşıyorum.'* şeklinde ifade ederken, aktiviteler için alan yetersizliğini Ö5 *'Öğrencilerin sosyal hareket alanları azdır.'* cümlesiyle ifade etmiştir. Ö8 yaşanan gürültüyü *'12. sınıflar sınava hazırlık yaptıkları için sese duyarlı oluyor. 9. sınıflar ise gürültü konusunda dikkatsiz.'* şeklinde ifade etmiştir. Konu ile ilgili olarak pansiyon telefonunun bozuk oluşunu ve sıcak su bulunmamasını Ö12 *'Pansiyon telefonunun bozuk olması nedeniyle kızlar aileleriyle görüşemiyor. Zaman zaman banyoda da sıcak su olmuyor.'* cümleleriyle vurgulamıştır.

Personel eksikliği ile ilgili iki öğretmen (Ö4, Ö11) sağlık personeli olmadığını belirtmiştir. Konu ile ilgili olarak Ö4 *'Yurtlara mutlaka rehber öğretmen ve sağlık personeli kadrosu verilmesi gerekiyor.'* cümlesiyle ifade ederken, aşçı ve yardımcı personel yokluğunu da *'Yemekler okullar tarafından tutulan aşçılar tarafından yapılırsa daha besleyici ve faydalı olacaktır.'* şeklinde ifade etmiştir.

Öğretmenlerin veli merkezli yaşadığı sorunlardan velilerin öğrencileri pansiyonda kalmaya zorlamasını Ö1 *'Aile zoru ile kalan öğrenciler bazen sorun çıkarabiliyor. Gönülsüz kaldığı için agresif tavırlar ve arkadaşları ile yaşadığı sorunlar disiplin sorunlarına neden oluyor.'* şeklinde ifade ederken, Ö16 ise velilerin zamansız

ziyaretlerini ve telefonlarını sorun olarak gördüğünü 'Vakitsiz veli telefon ve ziyaretleri beni rahatsız ediyor.' cümlesiyle ifade etmiştir.

Öğretmenlerin Pansiyonda Nöbet Tutarken Karşılaştıkları Problemlere Ait Çözüm Önerilerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt amacı öğretmenlerin nöbet tutarken karşılaştıkları problemlere yönelik çözüm önerilerini ortaya çıkarmaktır. Bu kapsamda öğretmen görüşlerinden elde edilen bulgular Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Öğretmenlerin Pansiyonda Nöbet Tutarken Karşılaştıkları Problemlere Ait Çözüm Önerileri

Temalar	Kodlar	Katılımcılar
Mevzuat	Psikolojik rahatsızlığı olan öğrenciler pansiyonda kalmamalı	Ö13, Ö15
	Nöbet tutmak zorunlu olmamalı	Ö17
	Nöbet ücreti arttırılmalı	Ö17
	Ders başarısı düşük olan öğrencilerin pansiyonla ilişkisi kesilmeli	Ö7
	İstekli öğrenciler pansiyonda kalmalı	Ö1
Yönetim	Disiplin cezaları arttırılmalı	Ö2, Ö7, Ö13, Ö15
	Pansiyona ait görevli olmalı	Ö9, Ö17
	Psikolojik danışman görevlendirilmeli	Ö13, Ö15
	Aşçı ve yardımcı personel olmalı	Ö4
	Pansiyonda hemşire olmalı	Ö17
	Etüt odalarına ses yalıtımı yapılmalı	Ö8
	Tuşlu telefon kullanılmalı	Ö12
	Yemekler yöresel tatlılara göre yapılmalı	Ö1
	Sosyal etkinlikler arttırılmalı	Ö7
	Sportif etkinlikler arttırılmalı	Ö5
İşbirliği	Tüm pansiyonlar KYK'ya bağlanmalı	Ö11
	Sağlık ve MEB arasında protokol imzalanmalı	Ö9

Tablo 5 incelendiğinde öğretmenlerin pansiyonda nöbet tutarken karşılaştıkları problemlere ait çözüm önerileri mevzuat, yönetim ve işbirliği temaları altında toplanmıştır. Mevzuat teması altında iki öğretmenin görüşü psikolojik rahatsızlığı olan öğrenciler pansiyonda kalmamalı (Ö13, Ö15) yönündedir. Ö13'ün konu ile görüşü

'Psikolojik hastalığı olan öğrenciler pansiyonda kalmamalı ya da pansiyonda psikolojik danışman belirli günler görev yapmalı.' şeklindedir. Nöbet tutmak zorunlu olmamalı ve nöbet ücreti arttırılmalı şeklinde görüş belirten Ö17, konu ile ilgili olarak *'Pansiyonda nöbet tutmak zorunlu olmaktan çıkartılmalıdır.'* ve *'Nöbet ücreti cazip hale getirilirse gönüllü nöbet tutmak isteyenlerin sayısı artacak ve istemeyen kişiler nöbet tutmak zorunda kalmayacaktır.'* şeklindeki görüşlerini ifade etmiştir. Ders başarısı düşük olan öğrencilerin pansiyonla ilişkisinin kesilmesini öneren Ö7'nin görüşü *'... üçten fazla zayıf dersi olan öğrencilerin yurtla işliğinin kesilmesi gerekir.'* şeklindedir. Ö1 istekli öğrencilerin pansiyonda kalması gerektiğini *'Pansiyonda kalan öğrenci gönüllü ve uyumlu öğrencilerden seçilmesi disiplin ve çatışma sorunlarına çözüm olabilir.'* şeklindeki cümlesiyle ifade etmiştir.

Öğretmenler en fazla çözüm önerilerini yönetim teması altında belirtmişlerdir. Öğretmenler disiplin cezaları arttırılarak (Ö2, Ö7, Ö13, Ö15), pansiyona ait görevli alınarak (Ö9, Ö17) ve pansiyona psikolojik danışman görevlendirilerek (Ö13, Ö15) sorunların çözülebileceğini belirtmişlerdir. Disiplin cezaları arttırılmalı şeklinde görüş bildiren Ö7 *'Disiplin cezaları tam anlamıyla uygulanmalı'* şeklinde cümle kurarken, Ö15 *'Öğrencilerin yaptığı olumsuz davranışların hukuki bir karşılığı olmalıdır.'* şeklinde cümle kurmuştur. Pansiyonda nöbet tutacak kişi konusunda Ö9'un görüşü *'Bence yurttan nöbet tutmak öğretmenin değil orada daimi kalabilecek birkaç memurun işi olmalı o zaman sorunlar ortadan kalkabilir.'* şeklindedir. Pansiyona psikolojik danışman görevlendirilmesiyle ilgili olarak Ö13 görüşünü *'...pansiyonda haftanın belirli günleri psikolojik danışman görevlendirilmelidir.'* şeklinde ifade etmiştir. Pansiyonda aşçı ve yardımcı personel çalıştırılması konusunda Ö4'ün görüşü *'Yemekler okullar tarafından tutulan aşçılar ve yardımcı personel tarafından yapılırsa daha besleyici ve faydalı olacaktır.'* şeklindedir. Pansiyonlarda hemşire olmadığı için yaşanan sağlık sorunlarını Ö17 *'Gece yurttan hemşire olsa yaşanan sağlık problemleri biraz azaltılabilir.'* şeklinde vurgulamıştır. Öğrencilerin yaşanan gürültüden dolayı ders çalışmadığını belirten Ö8'in görüşü *'Sesi ortaya çıkaran unsurlar ortadan kaldırılmalı ya da etüt odalarına ses yalıtımı yapılmalı.'* şeklindedir. Yurt telefonunun zaman zaman

bozuk olmasından dolayı öğrencilerin yaşadığı iletişim probleminin çözümü için Ö12'nin görüşü *'Tuşlu telefon kullanımına izin verilmeli.'* şeklindedir. Yemeklerle ilgili olarak Ö1'in çözüm önerisi *'Yemeklerin yöresel tatlara göre hazırlanması öğrencilerin memleketlerine özgü deyim yerindeyse anne yemekleri şeklinde hazırlanması iyi bir çözüm olur.'* şeklindedir. Öğrencilerin daha iyi vakit geçirebilmeleri için Ö7'nin çözüm önerisi *'Sosyal aktiviteler artırılmalı.'* şeklinde iken Ö5'in çözüm önerisi *'Masa tenisi, voleybol ve basketbol turnuvaları düzenlenmeli.'* şeklindedir.

İşbirliği teması altında sunulan çözüm önerileri, tüm pansiyonlar Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlanmalı (Ö11) ve Sağlık Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında protokol imzalanmalı (Ö10) şeklindedir. Konuyla ilgili Ö11'in görüşü *'Tüm yurtların bir çatı altında toplanarak Kredi ve Yurtlar Kurumu'na bağlanmasıyla sorunlar kökten çözülecektir.'* şeklinde iken Ö10'un görüşü *'Sağlık Müdürlükleri ile İl Millî Eğitim Müdürlüklerinin sağlam bir birliktelikle yapacakları protokol sayesinde problemlerin çözülebileceğini düşünüyorum.'* şeklindedir.

SONUÇ ve TARTIŞMA

Bu çalışmada öğretmenlerin pansiyonlu okullarda nöbet tutmalarının günlük yaşantılarına etkileri, pansiyonda nöbet tutma gerekçeleri, pansiyonda nöbet tutarken karşılaştıkları problemler ve çözüm önerilerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmanın sonucunda öğretmenlerin pansiyonda nöbet tutmalarının günlük yaşantılarına sosyal, bedensel ve psikolojik etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Nöbet tutmanın sosyal yaşama etkileri ev işlerinin aksaması, aileye zaman ayıramama ve çocuklarıyla ilgilenememe şeklinde olduğu tespit edilmiştir. Gündoğdu ve diğerlerinin (2015) yaptıkları çalışmada araştırmanın sonucuyla benzer bir şekilde öğretmenlerin nöbet günlerinde sosyal işlerini erteledikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Katılımcılar nöbet tutmanın öğretmenlerde bedensel olarak yorgunluğa ve performans düşüklüğüne neden olduğunu belirtmişlerdir. Ayyıldız'ın (2015) çalışmasında

vurguladığı nöbet tutmanın öğretmenler de bedensel ve psikolojik olarak yorgunluğa neden olduğu, bunun da öğretmenin performansını düşürdüğü sonucu bu araştırmanın sonucunu destekler niteliktedir. Benzer şekilde de Gündoğdu ve diğerlerinin (2015) çalışmasının sonuçları da bu araştırmanın sonuçlarını desteklemektedir. Ayrıca katılımcılar nöbet tutmanın kendilerinde psikolojik olarak da sorumluluk duygusu ve stres oluşturduğu ifade etmişlerdir. Bayındır (2015) yaptığı çalışmada araştırmanın bu sonucun destekler şekilde nöbet görevinin öğretmenlerin sorumluluğunu artırdığı belirtmektedir. Öğretmenlerde nöbet görevinin sorumluluk duygusu ve stres oluşturmasının nedeni pansiyonda nöbet tutmayla ilgili görev ve sorumlulukların çok yönlü olması olabilir.

Bu çalışmada bazı katılımcılar mevzuat gereği nöbet tuttuklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların böyle düşünmelerinde pansiyonlu okullarda çalışan öğretmenlerin nöbet tutmaları mevzuat gereği zorunlu olmasından kaynaklanmaktadır (MEB, 2016). Araştırmanın bu sonucunu konu ile ilgili yapılmış diğer araştırma sonuçları da desteklemektedir (Gündoğdu vd., 2015; Sarıduman ve Kılıçoğlu, 2018). Bu çalışmada katılımcıların ekonomik katkısından dolayı da nöbet tuttuğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler, öğrencilerin yeme, yatma, dinlenme, eğitim ve öğretim görevleri için 24 saat görev yaptıkları zaman 6 saat ek ders ücreti almaktadırlar. Bu ücret aylık 48 saate kadar çıkabilmektedir (MEB, 2006). Bu yönüyle bakıldığında öğretmenler için pansiyonda görev almak aylık 600 ile 700 TL'lik bir maddi kazanç sağlayabilmektedir. Bu kazanç öğretmenlerin nöbet tutmalarına gerekçe oluşturduğu şeklinde yorumlanabilir. Araştırmanın bu sonucunu Sarıduman ve Kılıçoğlu'nun (2018) çalışmasında öğretmenlerin istekli olmasalar bile maddi gerekçelerle nöbet tuttukları sonucu desteklemektedir.

Araştırmada, nöbet tutan öğretmenlerin öğrencilere millî ve manevi değerleri aşlamak, onları sorumlu bireyler olarak yetiştirmek gibi konularda sorumluluk hissettiklerini belirtmişlerdir. Gündoğdu ve diğerleri (2015) yaptıkları çalışmada araştırma sonucuna benzer bir şekilde nöbet tutmanın öğretmenler için sorumluluk anlamına geldiğini belirtmişlerdir. Katılımcılar nöbet tutarken öğrencileri yakından tanıma, onları

gözleme imkânı bulduklarını, öğrencilerin yaptıkları birçok davranışın sebebini anlama imkânına sahip olduklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin böyle düşünmelerinde pansiyonlarda kalan öğrencilerin, öğrenim süreleri boyunca hayatlarının 2/3'ünü pansiyonlarda ve 1/3'ünü ise okullarında geçirmelerinin (Karataş ve Atıcı, 2014) etkisi olmuş olabilir. Araştırmanın bu sonucunu Ayyıldız (2015) yaptığı çalışmada nöbet tutmanın öğretmenlere sınıf dışında öğrencileri daha iyi tanıma fırsatı sunduğu şeklindeki sonucu desteklemektedir.

Araştırmada katılımcılar nöbetleri sırasında öğrencilerin hastalanmalarını bir sorun olarak belirtmişlerdir. Araştırmanın bu sonucunu Özan, Sağlam ve Karaca'nın (2012) çalışmasının sonucu desteklemektedir. Öğrencilerin hastalandıklarında çağrılan ambulansın hastaneye bıraktıktan sonra gitmesi, nöbetçi öğretmenin ve hasta öğrencinin kendi imkânlarıyla pansiyona tekrar dönmek zorunda kalması öğretmenler açısından bir sorun olarak görülmüş olabilir. Öğrencilerin temizlik kurallarına uymaması öğretmenler tarafından görülen sorunlardan bir diğeridir. Araştırmanın bu sonucunu Sarıduman ve Kılıçoğlu (2018) çalışmasının sonuçları desteklemektedir. Araştırmada öğrencilerin pansiyon kurallara uymamasından dolayı öğretmenlerin sorun yaşadıkları görülmektedir. Araştırmanın bu sonucunu öğrencilerin disiplin problemlerinin öğretmenler tarafından sorun olarak görülmesi ile ilgili yapılan diğer araştırma sonuçları da (Gündoğdu vd., 2015; Özan vd., 2012) desteklemektedir. Bu çalışmada özellikle ailesinden çok uzakta olan öğrencilerin aile özlemi duymaları katılımcılar tarafından sorun olarak belirtilmiştir. Araştırmanın bu sonucunu diğer araştırma sonuçları da desteklemektedir (Özan vd., 2012; Sarıduman ve Kılıçoğlu, 2018)

Katılımcılar öğrencilerin kendilerini dinlememelerini, belletmene karşı umursamaz tavırlarını sorun olarak belirtmişlerdir. Araştırmanın bu sonucunu destekleyen başka çalışmalar da bulunmaktadır. (Gündoğdu vd., 2015; Sarıduman ve Kılıçoğlu, 2018). Ancak katılımcılar içerisinde yer alan ve fen lisesinin pansiyonunda nöbet tutan öğretmenler öğrencilerin; kurallara uyduğunu, kolay iletişim kurabildiğini, öğretmenlerine karşı saygılı davrandığını belirtmişlerdir. Fen liselerindeki öğrencilerin hedeflerinin daha belirgin olması, sorumluluklarını bilmesi, ailelerinin belirli bir sosyo-

ekonomik seviyeye sahip olması gibi faktörler öğrencilerin davranışlarının daha olumlu olmasına neden olmuş olabilir.

Katılımcılar nöbet tutarken yaşadıkları kişisel sorunların yanında diğer nöbetçi öğretmenlerin görevlerini ciddiye almamalarından dolayı sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Araştırmanın bu sonucunu diğer araştırma sonuçları da desteklemektedir. (Aslanargun ve Bozkurt, 2012; Özbilen ve Günay, 2017; Turan, 2007). Katılımcıların okullarda özellikle nöbet görevini istekli olarak yapmayan öğretmenlerle sorunlar yaşamalarının nedeni, yasal zorunluluk nedeniyle nöbet tutmak zorunda kalan öğretmenlerin görevini tam olarak yerine getirmemeleri olabilir.

Katılımcılar yemeklerin besleyici değerinin az olmasını ve yerel tatlara göre hazırlanmayan menüleri öğrencilerin beğenmemesini bir sorun olarak belirtmişlerdir. Yapılan başka araştırmalarda da bu araştırma sonucuna benzer şekilde pansiyonlu okullarda yaşanan yemek sorunu vurgulanmaktadır (Hamurcu ve Demirçelik, 2015; Özcan vd., 2012). Bu sorunun giderilmesi adına bazı pansiyonlu okullarda yönetim, öğrencilere anket uygulayarak öğrencinin sevdiği yemeklerin yapılması yönünde uygulamalara gidebilmektedir. Fakat bu uygulamalar öğrencilerin çok farklı yemekleri istemesinden dolayı çözümsüz kalmaktadır. Ayrıca okul yönetimlerinin bütçe yetersizliği, personel eksikliği gibi nedenlerden dolayı bu soruna kendi olanakları dâhilinde çözüm bulmaları zor görünmektedir. Araştırmada katılımcılar pansiyonların fiziki donanımlarının ve bahçede aktivite yapılacak alanların yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmanın bu sonucunu literatürde yapılan araştırmaların pansiyonların yatak kapasitesinin, binanın fiziki yapı ve bahçenin aktiviteler için yetersiz olduğu sonuçları desteklemektedir (Çokamay, Çavdar ve Çok, 2014; Sarıduman ve Kılıçoğlu, 2018).

Araştırmanın sonucunda pansiyonda kalan öğrencilerin kendi istekleriyle değil de veli zorlamasıyla kaldığı, bunun da sorunlara neden olduğu görülmüştür. Araştırmanın bu sonucuna benzer şekilde Köroğlu da (2009) yaptığı çalışmada pansiyonda veli zorlamasıyla kalan öğrencilerin çeşitli problemler yaşadığını belirtmiştir. Katılımcılar tarafından veli zorlamasıyla pansiyonda kalan öğrenciler pansiyon kurallarına uymada

zorluk yaşayabilmektedir. Araştırmanın bir diğer sonucu öğretmenlerin personel eksikliği (sağlık, rehberlik, güvenlik ve diğer yardımcı personel eksikliği) sebebiyle çeşitli sorunlar yaşamalarıdır. Araştırmanın bu sonucunu destekleyen başka araştırma sonuçları da bulunmaktadır (Köroğlu, 2009; Özan vd., 2012). Araştırmada elde edilen bir başka sonuç ise katılımcıların nöbet tutarken veli merkezli sorunlar yaşamalarıdır. Bu sonuç alanyazında yapılan çalışmaların sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir (Ayyıldız, 2015; Gündoğdu vd., 2015; Köroğlu, 2009).

Katılımcı öğretmenler nöbet görevinin kendilerini hem psikolojik hem de fiziksel olarak çok yıpratıldığını, bu görevin karşılığı ödenen ücretin artırılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bu sonucu literatürde yapılan (Gündoğdu vd., 2015; Özan vd., 2012) çalışmaların sonuçları desteklemektedir. Başka bir anlatımla katılımcıların pansiyonda nöbet tutan öğretmenlere ödenen ek ders ücretini az bulduğunu söylenebilir. Katılımcı öğretmenler yönetim teması altında birçok soruna çözüm önerisi getirmişlerdir. Öğretmenler, öğrenciler pansiyon kurallarına uymadıkları zaman genellikle birebir konuşarak sorunu çözme yoluna gittiklerini belirtmişlerdir. Ancak bu uygulamaya rağmen öğretmenler, disiplin cezalarının artırılarak caydırıcı nitelikte olması gerektiğini bildirmişlerdir. Alanyazında yapılan araştırmaların (Özan vd., 2012; Sarıduman ve Kılıçoğlu, 2018) sonuçları da araştırma sonuçlarını desteklemektedir. Öğretmenlerin öğrencilerle yaşadıkları problemlerin çözümünde disiplin cezalarının artırılmasını istemelerinin günümüz eğitim anlayışıyla uyumadığı söylenebilir. Pansiyonlarda görevli psikolojik danışmanın olmaması öğretmenlerin problemlere yol açan öğrencilerle birebir konuşarak çözemedikleri sorunlarda tıkanıklarını bu yüzden de böyle bir çözüm önerisi getirmiş olabilecekleri yorumu yapılabilir. Nitekim Ay'ın (2004) yaptığı araştırmada belirttiği, pansiyonlarda psikolojik danışmanın görevlendirilmesinin problemlerin çözümüne katkı sağlayacağı sonucu öğretmenlerin bu düşüncesini desteklemektedir.

Araştırmaya katılan bazı öğretmenler, pansiyon yönetiminin okul yönetimlerinden ayrılarak Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlanması gerektiği şeklinde bir öneri sunmuşlardır. Kredi ve Yurtlar Kurumu yükseköğrenim gören öğrencilere hizmet veren

bir kurumdur (Kredi ve Yurtlar Kurumu [KYK], 2016). Katılımcılar KYK'ya bağlı yurtların profesyonelce yönetildiğini, pansiyonların da bu kuruma bağlanarak var olan yönetim, rehberlik, yemek, güvenlik gibi sorunların kısa vadede çözüleceğini düşünmüş olabilirler. Katılımcıların nöbet tutarken en fazla sağlık sorunuyla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Bu soruna da Sağlık Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında imzalanacak işbirliği protokolüyle çözüme kavuşacağını düşünmektedirler. Öğretmenler imzalanacak protokolda doktorların periyodik olarak pansiyona gelerek öğrencileri muayene etmesi, ambulansın hastayı ve refakatçi öğretmeni hastaneye bırakıp gitmemesi, tedavi sürecinden sonra tekrar pansiyona getirmesi gibi hususların yer almasını istemektedirler.

Katılımcıların bu önerileri doğrultusunda, pansiyonda nöbet tutan öğretmenlerin ek derslerinde belli bir oranda arttırıma gidilebilir. Akşamları özellikle güvenlik görevlerinin istihdam edilmesi yoluna gidilebilir. Okullarda yardımcı hizmet personeli sayısı arttırılabilir. Pansiyonda nöbet tutmayı cazip hâle getirmek için destekleme ve yetiştirme kursunda görevli öğretmenlere verilen ek hizmet puanı uygulaması pansiyonda nöbet tutan öğretmenler için de uygulanabilir. Bu araştırma nitel olarak yapılmış olup daha geniş evren ve örnekleme nicel çalışmalar da yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Akay, C. ve Ültanır, E. (2010). Andragojik temellere dayalı okuma yazma eğitimi (KOYE) sürecine yönelik KOYE eğitimcilerinin görüşleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6 (2), 75-88.
- Aslanargun, E. ve Bozkurt, S. (2012). Okul müdürlerinin okul yönetiminde karşılaştığı sorunlar. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11 (2), 349-368.
- Ay, İ. (2004). *Yatılı ilköğretim bölge okulları ile normal ilköğretim okulları 2. kademe öğrencilerinin saldıranlık düzeyleri açısından karşılaştırılması*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Ayyıldız, A. (2015). *Okul güvenliğinin sağlanmasında nöbetçi öğretmen uygulamasına ilişkin öğretmen görüşleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Bayındır, N. (2015). Sınıf öğretmenlerinin okuldaki nöbet görevlerindeki öncelikli davranışları. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4 (4), 199-205.
- Boudersa, N. (2016). *The Importance of teachers training programs and professional development in the algerian educational context: Toward Informed and Effective Teaching Practices*. Expériences Pédagogiques
- Center for Education National Resarch Council. (2001). *Educating teachers of science, mathematics and technology*. Washington: National Academy Press.
- Creswell, J. W. (2016). *Nitel araştırma yöntemleri* (3.bas.). (Çev. Ed. M. Bütün ve S. B. Demir) Ankara : Siyasal Kitabevi.
- Çokamay, G., Çavdar, D. ve Çok, F. (2014). Yatılı ilköğretim bölge okulu (YİBO) öğrencilerinin gelişim gereksinimleri ve yaşam koşulları: Öğretmen görüşlerine dayalı bir değerlendirme. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 47 (1), 19-42.
- Demir, F. ve Oral, Ş. (2016). Öğretmenlerin nöbet görevine ilişkin algıları. *International Journal of Social Science* 47, 477-488.
- Gündoğdu, K., Saracaloğlu, A. S., Altın, M. ve Üstündağ, N. (2015). Okul nöbetlerinin öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmesi: Problemler ve öneriler. *İlköğretim Online*, 14 (1), 276-294.
- Hamurcu, H. ve Demirçelik, E. (2015). Çok kültürlü ortaöğretim okulu yönetici ve öğretmenlerinin yönetim-öğretim sürecinde karşılaştıkları güçlüklerin incelenmesi. *Millî Eğitim Dergisi*, 207, 24-39.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınları.

- Karataş, S., Atıcı, M. (2014). Sınavla Öğrenci Alan Ortaöğretim Okullarının Pansiyonunda Kalan Öğrencilerin Pansiyonla İlgili Görüşleri. *Mediterranean Journal of Humanities*, 4 (2), 167-177.
- Khan, F., Fauzee, M. S. ve Daud, Y. (2015). Significance of teachers and education in promoting national economic development: a case study of Pakistan. *Asian Social Science*, 11 (12), 290-296.
- Köktaş, Ş. K. (2003). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Adana: Nobel Yayınları.
- Köroğlu, M. G. (2009). *Türkiye'de yatılı ilköğretim bölge okullarının sorunlarına ilişkin YİBO yönetici ve öğretmenlerinin görüş ve önerileri*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Lincoln, Y. S. ve Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. California: Sage Publications.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: desen ve uygulama için bir rehber* (3.bas.). (Çev. S. Turan) Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: an expanded sourcebook*. California: Sage Publications.
- Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği (2014, 26 Temmuz). *Resmi Gazete*: (Sayı: 29072). Erişim adresi: <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/07/20140726-4.htm>
- Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği (2013, 07 Eylül). *Resmi Gazete*: (Sayı: 28758). Erişim adresi: <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/07/20140726-4.htm>
- Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin karar. (2006, 16 Aralık). *Resmi Gazete*: (Sayı: 26378). Erişim Adresi: <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/12/20061216-5.htm>
- Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Resmi Okullarda Yatılılık, Bursluluk, Sosyal Yardımlar ve Okul Pansiyonları Yönetmeliği. (2016, 25 Kasım). *Resmi Gazete*: (Sayı: 29899) Erişim adresi: <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/11/20161125-20.pdf>
- Özan, M. B., Sağlam, H. ve Karaca, M. (2012). Yatılı ilköğretim bölge okullarında pansiyon yönetiminde karşılaşılan sorunlar (Malatya-Diyarbakır ili örneği). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22 (2), 126-138.
- Özbilen, F. M. ve Günay, G. (2017). İlköğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin okul nöbet görevine ilişkin görüşleri. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(11), 141-157.
- Özdemir, T. Y. (2018). Öğretmenlik mesleği ve Türkiye'de öğretmen yetiştirme. (Ed.M. B. Özan ve T. Y. Özdemir), *Eğitim Bilimlerine Giriş* (s. 203-228). Ankara: Asos Yayınları.

- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (Çev. Ed. M. Bütün ve S.B. Demir). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Sarıduman, S. ve Kılıçoğlu, G. (2018). Yatılı ortaöğretim okullarının pansiyonlarında yaşanan sorunlara ilişkin yöneticilerin görüşlerinin incelenmesi: nitel bir çalışma. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi* , 19(1), 1045-1065.
- Silverman, D. (2005). *Doing qualitative rearch: a pratical handbook*. California: Sage Publications.
- Şişman, M. (2000). *Öğretmenliğe giriş*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Turan, H. (2007). *Çankaya ilçesinde görev yapan ilköğretim okul müdürlerinin yönetim işlevlerinde karşılaştıkları sorunlar ve sorun çözme uygulamaları*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Yurt İdare ve İşletme Yönetmeliği (2016, 09 Ağustos). *Resmi Gazete*: (Sayı: 29796). Erişim Adresi: <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/08/20160809-14.htm>

ORCID

Abdullah ÇETİN <https://orcid.org/0000-0003-1118-0740>

Sami AYDIN <https://orcid.org/0000-0003-3491-185X>

SUMMARY

Education is regarded as an indispensable instrument and a powerful structure in the achievement of positive changes in terms of individuals' social, political, cultural and economic lives. Having a central role in education, teachers are also considered as a significant actor in the realization of the education process (Boudersa, 2016). The reasons for teachers to be a significant actor are as such; everything is shaped depending on the energy and skills of the teacher during the education system (The Center for Education National Research Council, 2001), they raise individuals needed by the society depending on the information and technological developments of the age (Ministry of National Education [MoE], 2013), they provide students with gaining attitudes and behaviors while conducting teaching activities (Özdemir, 2018), they have a profound influence on students (Khan, Fauzee and Daud, 2015), and they realize modern and democratic society ideal by bringing societies to the future (Köktaş, 2003). The Ministry of National Education (2013) emphasized that teachers have also such roles as fulfilling the classroom design and management duties and preparing the physical and psychological environment required by education and teaching along with their in-school roles. Besides, another role of the teacher in the school is to perform hall monitoring (Demir ve Oral, 2016). In this regard, the problem statement of the research was "What are the views of the teachers about keeping duty in the students' hostel?"

This research aims to unveil teachers' perceptions towards the effects of hall monitoring in the students' hostel on their daily lives, the reasons for hall monitoring in the students' hostel, the problems they encounter during the duty, and their solution recommendations for the problems they face. Therefore, the research used phenomenological design, one of the qualitative research methods. The research was conducted with 17 volunteer teachers working at state high schools which have hostels for students in Kahramanmaraş during the 2018-2019 academic year. Maximum variation sampling method was used in order to determine the working group. This research utilized semi-structured interview type and semi-structured interview form prepared by the researchers as a data collection tool. Content analysis technique was used during data analysis. Various recommendations were provided by Lincoln and Guba (1985) with a view to ensuring the validity and reliability of the qualitative research. Two researchers studied together in order to ensure the reliability and validity of the research, judges' views were consulted while preparing data collection tools, detailed information was presented about all stages of the study such as conducting and reporting, participant confirmation was ensured, direct quotations were

included and a clear language was used in the presentation of the research, the findings were presented in tables and the research data were filed for external audit.

The effect of hall monitoring in the students' hostel on teachers' daily lives was gathered under the themes of social life, physical and psychological effects. Considering the theme of social life, the most common effect of hall monitoring is the disorganization of chores. The reasons for teachers' hall monitoring in the students' hostel were gathered under the themes of economy, responsibility, professional commitment and legislation. Three teachers stated that they were on duty for financial reasons. One of the teachers expressed his/her view with such a statement "I keep duty in the students' hostel due to financial reasons". The problems faced by the teachers while keeping duty at the hostel were gathered under the themes of student, teacher, administrative and parent. Student-centered problems were grouped under the categories of health, discipline, psychological and behavioral problems. The solution recommendations developed for the problems faced by the teachers during the hall monitoring were gathered under the themes of legislation, management and cooperation.

Research results revealed that teachers' hall monitoring in the students' hostel had social, physical and psychological effects on their daily lives. The effects of hall monitoring on social life were found to be disorganization of the chores, unable to allocate time to the family and unable to spend time with their children. Likewise, in a study conducted by Gündoğdu et al. (2015), they concluded that teachers postponed their social work when they keep duty. The research results also suggested that the teachers had duty due to the legislation. This may be due to the fact that teachers working in students' hostels are obliged to monitor halls (MoNE, 2017). Besides, teachers were found to have problems as students did not obey the rules. The results of this research are in line with those of the research which was conducted on the students' disciplinary problems experienced by the teachers (Gündoğdu et al., 2015; Özan et al., 2012). The participants also expressed that they had personal problems in keeping duty as well as other problems such as other teachers' indifference to their duties. Similar results emerged in the studies conducted by Aslanargun and Bozkurt, 2012; Özbilen and Günay, 2017; Turan, 2007.

